

81

TILL DEN HÖGTIDLIGHET

GENOM VILKEN

PROFESSORN I KYRKOHISTORIA FILOSOFIE DOKTORN

YNGVE TORGNÝ BRILIOTH

FREDAGEN DEN 9 OKTOBER 1925 KL. 6 E. M.

INSTALLERAS I SITT ÄMBETE

INBJUDAS

VETENSKAPENS GYNNARE, IDKARE OCH VÄNNER

VÖRDSAMT

AV

TEOLOGISKA FAKULTETENS VID ÅBO AKADEMI

DEKANUS

TEOLOGIE DOKTORN

CHRISTIAN JOHANNES LINDBLOM

ÅBO 1925

ÅBO TRYCKERI OCH TIDNINGS AKTIEBOLAG

Sedan på grundval av *Henning von Rettigs fond* den teologiska fakulteten vid Åbo Akademi förra året inrättades, vidtogos omedelbart åtgärder för de olika lärostolarnas besättning efter den plan som den särskilt tillsatta beredningskommittén uppgjort och Stiftelsens delegation fastställt. Enligt denna plan skulle två professurer omedelbart besättas, nämligen professurerna i exegetik och kyrkohistoria. Den förra fick ock den 10 september 1924 ordinarie innehavare, den kyrkohistoriska professuren måste däremot tillsvidare uppehållas genom förordnande. Fakulteten vidtog emellertid skyndsamt anstalter för att få även den kyrkohistoriska lärostolen med ordinarie innehavare besatt. Givetvis hade den därvid, i överensstämmelse med beredningskommitténs uttalande angående fördelen av att professuren i kyrkohistoria, såväl som den i praktisk teologi, så vitt möjligt anförtroddes åt en inhemsk man, närmast i sikte att för den ifrågavarande platsen söka vinna en finländsk vetenskapsman. Då detta emellertid, trots fakultetens bemödanden, icke visade sig möjligt, beslöt fakulteten vända sig till Sverige. Sedan förslag väckts om hemställen rörande kallelse av dåvarande docenten vid Uppsala universitet fil. doktorn Yngve Torgny Brilioth, inhämtades benägna sakkunnigutlåtanden av biskopen J. Gummerus i Tammerfors och professorn Hj. Holmquist i Lund. Sedan de begärda utlåtandena inkommit, betygande att den till kallelse föreslagne enligt de sakkunniges mening motsvarade de bestämmelser som i Aka-

Om sin levnad och tidigare verksamhet har professor Brilioth lämnat följande uppgifter:

YNGVE TORGN Y BRILIOTH är född den 12 juli 1891 i Västra Eds församling av Kalmar län. Föräldrar: kyrkoherden Herman August Brilioth och Gertrud Ekeman.

Avlade studentexamen vid Visby högre allmänna läroverk den 12 juni 1907; inskrevs som student vid Uppsala universitet den 3 sept. s. å.; avlade filosofisk ämbetsexamen den 30 maj 1910, filosofie licentiatexamen den 30 maj 1913; disputerade för filosofie doktorsgrad den 7 dec. 1915; promoverades till filosofie doktor den 31 maj 1916; avlade teologie kandidatexamen den 15 december 1917; genomgick under vår- och höstterminerna 1918 provårskurs vid Uppsala högre allmänna läroverk; tjänstgjorde under läsåret 1918—1919 som timlärare vid Uppsala privatgymnasium; avlade praktisk-teologiska prov den 11 dec. 1918; prästvigdes för Uppsala ärkestift den 15 dec. 1918; tjänstgjorde som pastorsadjunkt i Helga Trefaldighets församling i Uppsala den 15 jan.—15 juni 1919; förordnades till docent i kyrkohistoria vid Uppsala universitet den 30 sept. 1919; innehade docentstipendium den 1 jan. 1920—den 31 aug. 1925 och fullgjorde därmed förenad akademisk undervisning; var under samma tid förordnad att upprätthålla professorns i kyrkohistoria undervisningsskyldighet under en månad samt två gånger att förrätta examinationen i kyrkohistoria i teologie kandidatexamen; förordnades den 14 maj 1920 till regementspastor vid Kongl. Upplands Infanteriregemente och innehade denna befattning till den 30 sept. 1925.

Deltog som den svenska lokalkommitténs sekreterare i ordnandet av den allmänkyrkliga världskongressen i Stockholm i aug. 1925 och är suppleant i dennas fortsättningskommitté.

Har i studiesyfte företagit följande resor:

Till England 1911; till Italien 1913; samt som innehavare av Thuns utrikes resestipendium under åren 1919—1922 resor på sammanlagt 13 månader huvudsakligen till England (utom en månad i Tyskland och Schweiz 1920).

Utnämndes på grund av kallelse till professor i kyrkohistoria vid Åbo Akademi den 24 mars 1925 och tillträdde detta ämbete den 1 september s. å.

PUBLIKATIONER:

Om ett vittnesförhör angående visitationerna i Linköpings stift, hållet år 1328 (i: *Kyrkohistorisk årsskrift* 1912, 30 s.).

De svenska medeltidsbiskoparnes visitationes liminum ss. apostolorum (i: *Kyrkohist. årsskr.* 1913, 15 s.).

Den påfliga beskattningen af Sverige intill den stora schismen. Akad. afh. Uppsala 1915 (XXX + 385 s.).

Två svenska biskopsprovisioner på 1460-talet (i: *Kyrkohist. årsskr.* 1918, 17 s.).

Kampen för „liv och frihet“ inom Englands kyrka (i: *Svensk tidskrift* 1919, 9 s.).

En anglikansk teolog och kulturkritiker (i: *Kristendomen och vår tid* 1920, 10 s.).

The Church of Sweden in its relations to the Anglican Church (i: *The Church Quarterly Review* 1920, 18 s.).

Kyrkliga enhetssträvanden (i: *Svensk tidskrift* 1920, 11 s.).

demiens Grundstadgar gälla för kallelse till professur vid Åbo Akademi, ingick fakulteten till Kansler med hemställan om docenten Brilioths utnämning utan ansökan. Genom Kanslers den 24 mars 1925 dagtecknade brev utnämndes docenten *Yngve Torgny Brilioth* till professor i kyrkohistoria vid Åbo Akademi, med tillträde den 1 september samma år.

Professor Brilioth, som genom denna kallelse sålunda blivit den förste innehavaren av den kyrkohistoriska professuren i den nyinrättade teologiska fakulteten vid Åbo Akademi, har av de sakkunniga fått synnerligen goda vitsord för sina vetenskapliga forskningar, vilka forskningar huvudsakligen rört sig på tvenne områden: nordens medeltid och engelskt kyrkoliv. Genom sina medeltidsstudier har han ej kunnat undgå att komma i beröring jämväl med Finlands kyrkohistoria. Fakulteten är förvissad därom, att den nye professorn i sin framtida gärning för den kyrkohistoriska vetenskapens vårdande vid härvarande Akademi kommer att göra sin vetenskapliga forskarbegåvning fruktbarande också för andra områden av Finlands kyrkliga historia, till gagn såväl för den akademiska undervisningen som för det lands vetenskapliga kultur överhuvud, i vars tjänst han nu blivit kallad att inträda.

Professor Brilioth håller vid installationen en offentlig föreläsning över följande ämne: *Stat och kyrka i det medeltida Sverige.*

Åbo i september 1925.

JOH. LINDBLOM.

Nyangelikansk renässans. Studier till den engelska kyrkans utveckling under 1800-talet, I—III (i: *Kyrkohist. årsskrift* 1921—1923, 344 s.). Engelsk upplaga: *The Anglican Revival. Studies in the Oxford Movement with a Preface by The Right Rev. The Lord Bishop of Gloucester* (London 1925, 357 s.).

Den anglikanska kyrkan (årsöversikter i *Svenska kyrkans årsbok*, årgg. 1922—1925, tills. 27 s.).

Teologiskt studium inom Englands kyrka (i: *Bibelforskaren* 1922, 17 s.).

Den svenska kyrkans internationella förbindelser (i: *Vår kyrka*, III, Stockholm 1922, 20 s.).

Till belysning av den svenska medeltidskyrkans mässfromhet (i: *Teologiska studier tillägnade Erik Stave*, Uppsala 1922, 16 s.).

Englands kyrka och katolicismen (i: *Svensk tidskrift* 1924, 10 s.).

Tidernas konung. Beträktelser och föredrag. Stockholm 1924 (160 s.).

Den helige Davids minne i Munktorp. Föredrag i Munktorps kyrka den 25 juni 1924 (i: *Västmanlands fornminnesförenings årsskrift* 1924, 13 s.).

Konung Albrekt av Mecklenburg och nuntien Guido de Cruce (i: *Historiska studier tillägnade Ludvig Stavenow*, Stockholm 1924, 16 s.).

Anglikanismen vid skiljovägen (i: *Svensk teologisk kvartalskrift* 1925, 12 s.).

Svensk kyrka, kungadöme och påvemakt 1363—1414 (i: *Uppsala universitets årsskrift* 1925, XII + 389 s.).

Artiklarna „The Universal Christian Conference on Life and Work“ och „The Church in Sweden“ (i allmänkyrkliga världskongressens handbok, Stockholm 1925, tills. 23 s.).

Därjämte artiklar i Sv. Biografiskt lexikon, Nordisk familjebok och tidningar, recensioner i *Kyrkohist. årsskrift*, *Hist. tidskrift* och *Bibelforskaren*. Är medredaktör i *Svensk teologisk kvartalskrift*.